

Türkiye’de Yamaç Paraşütçüleri ‘Problemleri ve Beklentileri’

Dr. Öğr. Üyesi Yasemin YALÇIN
Prof.Dr. Özbay GÜVEN

© Copyright 2020

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-605-258-984-7

Kitap Adı

Türkiye'de Yamaç Paraşütçüleri 'Problemleri ve Beklentileri'

Yazarlar

Dr. Öğr. Üyesi Yasemin YALÇIN

Prof.Dr. Özbay GÜVEN

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Kapak Resmi

YP Pilot Ali YEŞİL

Yayıncı Sertifika No

25465

Baskı ve Cilt

Sonçağ Matbaacılık

Bisac Code

SPO000000

DOI

10.37609/akya.491

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Türkiye’deki Yamaç Paraşütçüleri “Problemleri ve Beklentileri” öncelikle doktora tezi olarak tamamlanmış olup, bu çalışmayla da kitaplaştırılmıştır. Bu kitabın, yamaç paraşütü konusunda çalışanlara ve bu konuya ilgi duyanlara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu kitabın hazırlanmasında bilgi ve deneyimlerini bizimle paylaşan, değerli hocalarımız Prof. Dr. Mehmet Çağatay Özdemir’e, Prof. Dr. Haluk Koç’a, Doç. Dr. Gülten Hergüner’e, Yrd. Doç. Dr. Derya Çakıcı Eser’e ve Dr. Neslihan Arıkan’a şükranlarımızı sunuyoruz.

Dr. Öğr. Üyesi Yasemin YALÇIN
Prof.Dr. Özbay GÜVEN

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1

GİRİŞ	1
-------------	---

BÖLÜM 2

KAVRAMSAL ÇERÇEVE	13
-------------------------	----

2.1. Hava Sporları	13
--------------------------	----

2.2. Yamaç Paraşütçülüğü	17
--------------------------------	----

2.2.1. Yamaç Paraşütünün Yapısı ve Bölümleri	21
--	----

2.2.2. Yamaç Paraşütü Sporunda Kullanılan Malzemeler ...	25
--	----

2.2.3. Yamaç Paraşütü Sporunda Hava Tahmininin Önemi	29
---	----

2.2.4. Yamaç Paraşütü Sporunda Kazalar ve Yaralanmalar...	40
---	----

2.3. Dünyada Yamaç Paraşütçülüğünün Tarihi Görünümü	53
---	----

2.4. Türkiye'de Yamaç Paraşütçülüğünün Tarihi Görünümü.....	57
---	----

2.4.1. Türkiye'de Yamaç Paraşütçülüğünün Kurumsallaşması	58
---	----

2.4.2. Türkiye'de Yamaç Paraşütçülerinin Yetiştirilmesi.....	62
--	----

2.4.3. Türkiye'de Yamaç Paraşütü Uçuş Bölgeleri.....	72
--	----

2.5. Yamaç Paraşütü Yarışma Organizasyonları	73
--	----

2.5.1. Ulusal Yarışmalar	75
--------------------------------	----

2.5.2. Uluslararası Yarışmalar	77
--------------------------------------	----

BÖLÜM 3

MATERYAL ve YÖNTEM	81
--------------------------	----

3.1. Araştırmanın Yöntemi.....	81
--------------------------------	----

3.2. Evren ve Örneklem	82
3.2.1. Evren.....	82
3.2.2. Örneklem	82
3.3. Veri Toplama Araçları.....	83
3.3.1. Açık Uçlu Soru Formunun Hazırlanması.....	84
3.3.2. Kişisel Bilgi Formunun Hazırlanması.....	84
3.3.3. Yamaç Paraşütçülerinin Problemleri Anketinin (YPPA) Hazırlanması.....	85
3.3.4. Yamaç Paraşütçülerinin Problemleri Anketinin (YPPA) Alt Alanları	86
3.3.5. Yamaç Paraşütçülerinin Beklentileri Anketinin (YPBA) Hazırlanması	88
3.3.6. Yamaç Paraşütçülerinin Beklentileri Anketinin (YPBA) Alt Alanları.....	89
3.3.7. Veri Toplama Araçlarının Saha Uygulama Süreci.....	91
3.3.8. Verilerin Toplanması ve Bilgisayar Ortamına Aktarılması.....	91
3.3.9. Verilerin İstatistiksel Analizi ve Değerlendirilmesi...	92
3.3.10. Veri Toplama Araçlarının Geçerlik ve Güvenirliği...	93

BÖLÜM 4

ARAŞTIRMA BULGULARI 99

4.1. Yamaç Paraşütçülerinin Kişisel Özelliklerine İlişkin Dağılımlar.....	99
4.2. Yamaç Paraşütçülerinin Problemleri Anketi Analiz Sonuçları.....	101
4.2.1. Yamaç Paraşütçülerinin Problemleri Anketi İfade Puanlarının Analiz Sonuçları.....	102
4.3. Yamaç Paraşütçülerinin Beklentileri Anketi Analiz Sonuçları.....	186
4.3.1. Yamaç Paraşütçülerinin Beklentileri Anketi İfade Puanlarının Analiz Sonuçları.....	187

BÖLÜM 5	
TARTIŞMA.....	279
BÖLÜM 6	
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	289
6.1. Sonuç.....	289
6.2. Öneriler	296
KAYNAKLAR.....	299
EKLER	309

SİMGELER VE KISALTMALAR

Bu çalışmada kullanılmış simgeler ve kısaltmalar, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.

Simgeler	Açıklamalar
kg	Kilogram
km/h	Kilometer/Hour (Kilometre/Saat)
m	Metre
Kısaltmalar	Açıklamalar
ÇHHA	Çok Hafif Hava Aracı
FAI	The World Air Sports Federation Uluslararası Havacılık Federasyonu
GOSBF	Gelişmekte Olan Spor Branşları Federasyonu
GPS	Global Positioning System Küresel Konumlandırma Sistemi
ICAO	International Civil Aviation Organization Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı
IFR	Instrument Flight Rules Aletli Uçuş Kuralları
NOTAM	Notice to Airman Havacılara Bildiri
PWC	Paragliding World Cup Yamaç Paraşütü Dünya Kupası
SGM	Spor Genel Müdürlüğü
SHGM	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü
THK	Türk Hava Kurumu
THSF	Türkiye Hava Sporları Federasyonu
VFR	Visual Flight Rules Görerek Uçuş Kuralları
XC	Cross Country (Arazi Boyunca)
YP	Yamaç Paraşütü

KAYNAKLAR

- 3289 Sayılı Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, Kabul Tarihi: 21/5/1986, Yayımlandığı R. Gazete: Tarih: 28/5/1986 Sayı: 19120. Yayımlandığı Düstur: Tertip: 5 (25), 224.
- Adıgüzel, M. B., Akkuş, S., Kula, C. (2006). *Havacılık ve Türk Hava Kurumu* (6). Ankara: Türk Hava Kurumu Yayınları.
- Akdağ, Z. (2012). *Beginning early childhood education teachers' career perceptions, expectations, concerns and their experiences in public schools. A Thesis Submitted to The Graduate School of Social Sciences of Middle East Technical University By İn Partial Fulfillment of The Requirements For The Degree of Master of Science/Arts/Doctor of Philosophy İn The Department of Elementary Education. Ankara.*
- Aktürk, Z., Acemoğlu, H. (2012). Tıbbi araştırmalarda güvenilirlik ve geçerlilik. *Dicle Tıp Dergisi*, 39(2), 316-319.
- Alpar, R. (2012). *Spor, sağlık ve eğitim bilimlerinden örneklerle uygulamalı istatistik ve geçerlilik- güvenilirlik*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Arıkan, N. (2020a). Sporda Kişisel Çabanın Performansa Etkileri Üzerine Nitel Bir Çalışma. *International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal*, (Issn:2630-631X) 6(27): 33-41.
- Arıkan, N. (2020b). Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Eğitim Etkileşimleri ve Cinsiyet Farklılıklarının Öğrenci Algısına Etkisi Üzerine Bir Çalışma. *International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal*, (Issn:2630-631X) 6(28): 135-144.
- Arıkan, N. (2020c). Sosyal-Duygusal Öğrenme Programı ile Desteklenen Eğitsel Oyunların Üniversite Öğrencilerinin Sosyal-Duygusal Öğrenme Becerilerine Etkisi. *International Social Sciences Studies Journal*, (e-IS-SN:2587-1587) Vol:6, Issue: 54; pp:195-203.
- Arıkan, N. (2020d). Sosyal-Duygusal Öğrenme Modeli Uyarlanmış Spor Eğitimi Modelinin Öz Yeterlik ve Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutuma Etkisi, *Journal Of Social, Humanities and Administrative Sciences*, (ISSN:2630-6417) 6(22): 59-69.

- Arıkan, N. (2020e). Effect of Sport Education Model-Based Social-Emotional Learning Program on Emotional Intelligence. *International Education Studies*, Vol. 13, No. 4; pp:41-53.
- Ateş, A. (2007). *Türkiye’de oryantring sporcularının karşılaştığı temel sorunlar üzerine bir araştırma*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Atılğan, H., Kan, A., Doğan, N. (2011). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme* (5. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Bebek, H. (2015). *Türk sporunun yönetsel sorunları ve çözüm yollarına ilişkin parlamenterlerin görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Belediye Kanunu. (2005). Kanun Numarası: 5393. Kabul Tarihi: 3/7/2005. Yayımlandığı Resmi Gazete: Tarih: 13/7/2005. Sayı: 25874. Yayımlandığı Düstur: Tertip: 5 Cilt: 44 9469-9500
- Bentley, T. A., Page, S. J., Laird, I. S. (2001). Accidents in the new zeland adventure tourism industry. *Safety Science*. (38) 31-48.
- Bohnsack, M., Schroter, E. (2005). Injury patterns and typical stres situations in paragliding. Verletzungsmuster und sport art bedingte belastungen beim gleitschirmfliegen. *Der Orthopäde. Springer Medizin Verlag*. 5, 34: 411-418.
- Büyükköztürk, Ş., Çokluk, O., ve Köklü, N. (2015). *Sosyal bilimler için istatistik* (Geliştirilmiş 15. Baskı). Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Can, S., Ekici, S., Zorba, E., Durukan, E., Birgül, A. (2006). *Marmaris’teki seyahat acentelerinin müşterilerine sundukları rekreasyonel sportif animasyon etkinliklerinin değerlendirilmesi*. 9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi. 3-5 Kasım. Muğla-Türkiye. Bildiri Kitabı.
- Chrzanowski, P. (2007). *Wings on wheels sports’n spokes*. July. 43-45.
- Cohen, L., Manion, L., Morrison K. (2011). *Research methods in education*. (7). Routledge. London.
- Crawford, A. (2010). A veteran of tandem paragliding rhapsodizes over the flying here. *Property of Idaho Magazine*. 6-9. August.
- Çakıldı ama yine atladı!. (23.10.2014). *Milliyet Gazetesi*.
- Çınar, C., Lafçı, A. (2009). Türkiye’de havacılık kazalarında devlet kurum ve kuruluşlarının alabileceği önleyici tedbirler ve arama kurtarma görevleri. *Makine Teknolojileri Elektronik Dergisi*. (6) 35-48.

- Çoban, B. (2002). *Spor Hizmetlerine İlişkin Halkın Belediyelerden Beklentileri*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara. 2002.
- Çolakoglu, T. (2000). *Sporun topluma yaygınlaştırılmasında medyanın etkisi (güreş örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- De Vellis, R. F. (2014). *Ölçek geliştirme: kuram ve uygulamalar* (Ed.Tarık Totan), Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Demir, A. N. (2011). *Ölçme ve değerlendirme*. İzmir: Ebim Yayınları.
- Demirali, Y. E. (1995). Ölçeklerde geçerlik ve güvenilirlik. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*. (7), 125-148.
- Demirhan, G. (2003). Doğa sporlarına ilişkin riskin algılanması. *Spor Bilimleri Dergisi*. 14(1). 1-13.
- Demirkan, M., Tekin, A., Zorba, E., Ceylan, Ö., Müftüler, M. (2006). *Spor turizmi: Gökova körfezinde su sporlarına uygun yeni alanların belirlenmesine yönelik bir çalışma*. 9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi. 3-5 Kasım. Muğla-Türkiye. Bildiri Kitabı.
- Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü APK Daire Başkanlığı. (2011). *Havacılık terimleri sözlüğü*. Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Yayınları. Ankara: Pulat Basımevi.
- Erdemli, M. G. (2011). *Dünden bugüne Türk havacılık tarihi ve Eskişehir*. Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Ergül, H. (2009). Havacılık ortamlarında iletişim. *Selçuk İletişim Dergisi*, (6)1. 99-106.
- Ertaş, S. K. (2004). *Meteoroloji ders kitabı*. Devlet hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı Hava Trafik Müdürlüğü.
- Ewert, A., Galloway, S., Estes, C. A. (2001). Adventure recreation: What's new for resource management, public policyanalysts, and recreation providers. *Parks&Recreation*, 36(2). 26-34.
- Exadaktylos, A .K., Sclabas, G., Eggli, S., Schönfeld, H., Gyga, E., Zimmermann, H. (2003). Paragliding accidents the spine is at risk. *A Studyfrom a Swiss Trauma Centre Europeanjournal of Emergency Medicine*, (10)1. Switzerland.
- Fasching, G., Schippinger, G., Pretscher, R. (1997). Paragliding accidents in remoteareas. *Wildernessand Environmental Medicine*, 8. 129-133.

- Feltracco, P., Barbieri, S., Galligioni, H., Pasin, L., Gaudio, R. M., Tommasi, A., Zucchetto, A., Trevisiol, P., Ori, C., Avato, F. M. (2012, November). *A fatal case of anaphylactic shock during paragliding*, *J Forensic Science*. (57), 6.
- Franke, K. M., Siebert C. H., Pforringer, W. (1991). Paragliding injuries. *British Journal of Medicine and Medical Research*, 25(2).
- Gauler, R., Moulin, P., Koch, H. G., Wick, L., Sauter, B., Michel, D., Knecht, H. (2006). Paragliding accidents with spinal cord injury: 10 years’ experience at a single institution. *Spine* (31)10, 1125–1130. Switzerland.
- Güçlü, M. (2000). *Kulüplerde aktif spor yapan üniversite öğrencilerinin problemleri ve beklentilerinin belirlenmesi*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Güven, Ö. (2007). Atatürk ve Cumhuriyet Döneminde Beden Eğitimi ve Spor. *Cumhuriyetin İlk Yıllarından Günümüze Dil Kültür Eğitim, Atatürk’ün Doğumunun 125. Yıldönümü Gazi Üniversitesi’nin 80. Yıl Armağanı*. Ankara: Gazi Üniversitesi Yayını No:8, Hasan Ali Yücel Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayını No:3. Derleyen: Nazife Güngör. s.649.
- Hergüner, G. (2001). *Farklı liselerdeki sporcu öğrencilerin problem ve beklentilerinin belirlenmesi ve karşılaştırılması (Ankara ili örneği)*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Hsieh, T. C. (2007, May). *Recreational motivation, sensation seeking, and recreation involvement of Taiwan’s adventure recreation participants*. Presented To The School of Graduate Studies of The University of The Incarnate Word In Partial Fulfillment of Their Requirements For The Degree of Doctor of Philosophy The University of The Incarnate Word.
- Hürkuş, V. (1942). *Havalarla*. İstanbul: Kanaat Kitabevi.
- İlk uçuşunda denize çakıldı. (17.09.2012). *Sabah Gazetesi*.
- İnternet: Freeman, J. (Çeviri: Muharrem KILIÇ). Korkuları yenmek. *Cross Country Magazine*. (65), 44-47. <http://ucarihavacilik.com/bilgibankasi/korkulariyenmek.pdf> adresinden 08.01.2015’de alınmıştır.
- İnternet: Gale, D. (2006). Hanggliding and paragliding in Snowdonia. *Eryri – Bywiol Cyfrading as Snowdonia Active*. Web: [http://www.snowdonia-active.com/pdf/paragliding-\(snowdonia-active-guide\).pdf](http://www.snowdonia-active.com/pdf/paragliding-(snowdonia-active-guide).pdf) adresinden 13.05.2015’de alınmıştır.
- İnternet: Görg, K. (2008). Manual u sport evo. Web: <http://www.aircross.eu/net/wp-content/uploads/2012/08/manualusportevo.pdf> adresinden 06.12.20014’de alınmıştır.

- İnternet: Kalkış pistleri Web: http://ypforum.com/leonardo/takeoffs/tr/alltimes/brand:all,cat:0,club:all,pilot:0_0&sortorder=flightsnum&fltr=610001 adresinden 02.02.2015 tarihinde alınmıştır.
- İnternet: *Kokpitten Bakış*. (2012). (4) 21, 12-17. Web: http://www.talpa.org/wp-content/uploads/2012/09/sayi_21_v2.pdf adresinden 15 Ocak 2015 tarihinde alınmıştır.
- İnternet: O'Neill, T. (2010). Flying in paraglider competitions a guide for the a spiring XC pilot Web: www.timospblog.com e-book adresinden 17 Aralık 2014 tarihinde alınmıştır.
- İnternet: O'Neill, T. (2010). *Lessons I've learned in my first few competitions*. Web: http://www.biggovtsucks.com/docs/lessons_learned.pdf adresinden 08 Aralık 2014 tarihinde alınmıştır.
- İnternet: Revenko, I. (2006). *Risk management in paragliding*. Hang Gliding&Paragliding Magazine. Web: http://www.ushpa.aero/articles/pdf/a_27.pdf adresinden 15 Mayıs 2015'de alınmıştır.
- İnternet: Slezak K., Active Flying, (Çeviri: Muharrem Kılıç) Web: http://www.dhv.de/web/fileadmin/user_upload/monatsordner/2004/06/Ausbildung/activ_flying_english_text.pdf adresinden 7 Nisan 2015'de alınmıştır.
- İnternet: Şimşek, A. S., (2014), Anket ile ölçek arasındaki farklar nelerdir?. *Alfa İstatistik*. Web: <http://www.alfaistatistik.com> sitesinden 12.03.2016 tarihinde alınmıştır.
- İnternet: Türkiye'deki uçuş bölgeleri, Web: <http://www.paraglidingearth.com/pgearth/index.php?pays=215> adresinden 8 Ocak 2015'de alınmıştır.
- İnternet: The sportaccord definition of sport Web: <http://www.sportaccord.com/about/membership/definition-of-sport.php>. adresinden 15 Temmuz 2015'de alınmıştır.
- İnternet: Ministry of transportation and communications R.O.C. (2005, February). *Retrieved 2. From* Web: <http://vty.tbrc.gov.tw/index.asp> adresinden 15 Aralık 2014'de alınmıştır.
- İnternet: Taşpınar, P. Araştırmalarda Hata Türleri ve Kaynakları. Web: https://www.academia.edu/2197639/Araştırmalarda_Hata_Türleri_ve_Kaynakları adresinden 05.01.2016 tarihinde alınmıştır.
- İnternet: Yamaç paraşütü yarışma yönetmeliği. Web: <https://airtribune-production.s3.amazonaws.com/.../qegjtkojuqm.doc> adresinden 15 Mart 2015 tarihinde alınmıştır.

- İşçi, E. (2008). *Amatör voleybol ligi, büyük erkekler ve büyük bayanlar kategorisinde mücadele eden sporcuların kulüplerinden beklentileri (Konya ili örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.
- Kalaycı, Ş. (2010). *SPSS Uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri*. Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Karaca, S. (2002). *Spor tesislerinin kullanımı açısından sporcuların istek ve beklentileri (Van ili uygulaması)*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karasar, N. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemi (17.Baskı)*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karasar, N. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri: kavramlar, teknikler ve ilkeler (27. Baskı)*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Kerem, M. (2008) *Spor kulüplerinin amaçlarını gerçekleştirme düzeyleri ve karşılaştıkları sorunların belirlenmesine yönelik bir ölçek geliştirme çalışması*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Koçak, F., Balcı, V. (2010). Doğada yapılan sportif etkinliklerde çevresel sürdürülebilirlik *Ankara Üniversitesi Çevre Bilimleri Dergisi* 2(2), 213-222.
- Mendi, M. Ş. (2002). *Türk medyasında spora yaklaşım*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Murray, D. M. (2003). Living on the edge: Sensation seeking and extreme sports participation. *Dissertation Abstracts International*. 64(08), 4112.
- Nakip, M. (2006). *Pazarlama araştırmaları: Teknikler ve (SPSS Destekli) uygulamalar*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- National Geographic. (2000). *National Geographic’s ultimatead venture source book (NG’s Greatest Photographs)*. Washington. DC: Author.
- Öncü, E. (2007). *Ana babaların çocuklarının beden eğitimi dersine katılımlarına yönelik tutumları ve beklentileri*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Özdağ, S. (2003). *Güreş eğitim merkezindeki sporcu öğrenciler ile devlet okullarındaki sporcu öğrencilerin problem ve beklentilerinin belirlenmesi*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Özgülbaş, O. (2000). *Yamaç paraşüt sporu*. Ankara: Türk Hava Kurumu Basımevi.

- Özsoy, S. (2007). *Kamuoyunun spor medyasından beklentilerinin nitel ve nicel yönden değerlendirilmesi*. Doktora Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Pagen, D. (1992). *Understanding the sky, a sport pilot's guide to flying conditions*. United States of America: A Sport Pilot's Guide to Flying Conditions.
- Paixão1, J. A., Tucher, G. (2012). Risk perception for paragliding practitioners. *International Journal of Sports Science* 2(2): 6-10.
- Navarrete-Navarro, P., Macías, I., López-Mutuberría, M. T., Pérez, J. M., Manzano, F., García, M., and Rodriguez, A. (2002). Traumatic rupture of aorta should be ruled out in severe injuries from paragliding: report of three cases. *Journal of Trauma and Acute Care Surgery*, 52(3), 567-570.
- Pekel, H.A. (2003). *Sporcu açısından Türkiye'de atletizmin problemleri üzerine bir araştırma*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Pilot Exam Notes. Feb. (1997). *Flight theory and instruments* – Wessex Hang-Gliding and Paragliding Club. Peak Soaring Association.
- Revenko I. (2006, October). Hang gliding & paragliding. *United States Hang Gliding and Paragliding Association (USHPA)*.
- Rossmann, M. (2009). *Hit the road/Adventure: Easy Gliders*. 17-20.
- Schulze, W., Richter J., Schulze B, Esenwein, S. A., and Büttner - Janz K. (2002). Injury prophylaxis in paragliding. *British Journal of Sports Medicine*.
- Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü. *Çok hafif araçları işletme yönetmeliği*. (SHY-6C) Resmi Gazete Tarihi: 08.03.1987 Resmi Gazete Sayısı: 19394.
- Şavran, G. T. (2009). *Sosyolojide araştırma yöntem ve teknikleri*. Ed.: N. Suğur. *Araştırma yöntem ve tekniklerinin seçimi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını. 116-137.
- Taşçıoğlu, R. (2000). *Türkiye'nin uluslararası tanıtımında spor organizasyonlarının Yeri*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Taşkesen, G. (2006). *Türk havacılık tarihine eleştirel yaklaşım*. Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- Tavşancıl, E. (2014). *Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi* (5. Baskı), Ankara: Nobel Yayınevi.

- Tek, T. (2006). *Türkiye’de uluslararası spor organizasyonları düzenleyen federasyonların karşılaştıkları problemler*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Tekin, H. (2004). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme* (17. Baskı). Ankara: Yargı Yayınevi.
- Tekirdağ’da yamaç paraşütü kazası. (05.04.2015). *Tekirdağ Yeni Haber Gazetesi*.
- Tezbaşaran, A., A. (1996). Türkiye’de kullanılan psikolojik testler. *Türk Psikoloji Bülteni*. Cilt 2, Sayı 4.
- Türk Hava Kurumu Genel Başkanlığı. (2011). *THKY-217 Sportif havacılık kulüpleri yönergesi*. Ankara: Türk Hava Kurumu Basımevi.
- Türk Hava Kurumu Genel Başkanlığı. (2013). *THKY-311 Yamaç paraşüt uçuş eğitimi yönergesi*. Ankara: Türk Hava Kurumu Basımevi.
- Türk Hava Kurumu. (1996). *Yamaç paraşüt başlangıç pilot eğitim el kitabı*. Ankara.
- Uluocak, U., Köksal, A. (1998). *Dağcılık tarihinde etik tartışmalar*. I. Doğa Sporları ve Bilim Sempozyumu Bildiriler Kitabı. Ankara: 15-16. 23-24 Kasım 1998.
- Uslu, S. (2005). *Ortaöğretim sporcu öğrencilerinin problemleri, spordan ve beden eğitimi dersinden beklentilerinin incelenmesi ve karşılaştırılması (Zonguldak ili örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Uysal K. (2013). *Türkiye’de sportif havacılıkta programlarla modelleme yapılması*. Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Isparta.
- Veneziano, L., Hooper, J.(1997). A method for quantifying content validity of health related questionnaires. *American Journal of Health Behavior*, 21(1), 67-70.
- Weiss, D. H. (1993). *Problem çözümünde yaratıcılık*. (Çev. D. Şahiner). (1. Baskı). İstanbul: Rota Yayıncılık.
- Wesley, J.E., Teskey, E., Jacky, C., and Chow, K. (2010). Determining a free flight performance surface by mathematical optimization techniques utilizing an air speed indicator, *MEMS inertial sensors and a variometer Journal of Applied Geodesy*.
- Whittall R., (2001, Aralık). *Dürüst seçim*. (Çev.Y. Yıldırım). Skywings Magazine. 40.

- Whittall, N. (1995). Paragliding; The Complete Guide. *The Lyons Press. New York.*
- Yalçın, O. (2012). Kuruluşundan günümüze Türk Hava Kurumu. *turkish air institution up to now since the day it was founded. Akademik Bakış*, (6)11.
- Yamaç paraşütü antrenörü yere çakılıp öldü. (26.08.2011). *Hürriyet Gazetesi*.
- Yıldırım, A., Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yurdugül, H. (2005). *Ölçek geliştirme çalışmalarında kapsam geçerliği için kapsam geçerlik indekslerinin kullanılması*. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi 28–30 Eylül. Denizli.
- Yüceer, S. (2004). Atatürk'ün Güvenlik Politikasına Bir Örnek: Türk Tayyare Cemiyeti-Bursa Örgütü. *Atatürkçü Bakış*, 2(3), 7-42.
- Yüksel, M., Demirtaş, Ö., Kurt, M., and Akay, D. (2006, Mayıs). Havacılık Kazalarında İnsan Faktörü. *Kara Harp Okulu Savunma Bilimleri Dergisi*, (5)1, 73-85.